

LIBELLEN

Wendler, Arne & Johann-Hendrik Nüss (1991), Deutscher Jugendbund für Naturbeobachtung, ISBN -3-923376-15-4

De DJN heeft een nieuwe libellentabel uitgegeven. Deze tabel behandelt alle soorten die voorkomen van Zuid-Frankrijk tot en met Finland. Het is prettig om een overzicht te hebben van alle soorten in het gebied en het is ook voor de vakanties in het buitenland een handig boekje.

De tabel is rijk geïllustreerd en duidelijk van opzet en lay-out. Illustraties zijn afkomstig uit een heel scala van bronnen en er zijn er ook een aantal origineel gemaakt.

Sommige plaatjes zijn helaas wat donker afgedrukt en daardoor vallen soms details weg en lijken deze onderdelen van de dieren donkerder dan ze in werkelijkheid zijn (*Lestes*, *Calopteryx*).

Bij iedere soort is een Europees verspreidings kaartje opgenomen (let echter wel op!! dit beslaat een groter gebied dan hetwelk de tabel eigenlijk dekt, wat tot gevolg heeft dat de tabel in Zuidoost Europa evenals in Spanje en Italië onvolledig is) evenals een handig tijdbalkje met daarop de vliegtijd van de betreffende soort.

Verder is er naast een dichotome tabel een stroomdiagram (zie: flowchart) opgenomen, dit laatste voert ons tot de families. Verder zijn er verscheidene bladzijden met uitstekende kermerkoverzichten van groepen, zoals alle halschildjes van de wijfjes van het geslacht *Coenagrion* met op de bladzijde ernaast een opsomming van de belangrijkste kenmerken (zo ook de achterlijfsaanshangselen van de mannetjes), van veel soorten *Anisoptera* is de hamulus van het mannetje evenals de onderzijde van de laatste achterlijfssegmenten van het wijfje getekend.

De tabel geeft ook een systematisch overzicht en een duidelijke uitleg van de gebruikte terminologie. Tevens vinden we een klein paragraafje over "namenswarr", het is mij echter onduidelijk waarom de schrijvers in deze tabel het

geslacht *Calopteryx* anders indelen dan de literatuur die ze aanhalen; c.q. Maibach (1987) stelt voor om *Calopteryx xanthostoma* niet als zelfstandige soort te handhaven; verder zijn bij dit geslacht alle ondersoorten opgenomen (het artikel wordt kennelijk alleen vermeld als bron voor illustraties). Het lijkt er op dat de schrijvers deze groep graag in zoveel mogelijk soorten willen splitsen. Ze halen in het inleidende stukje bij het geslacht *Calopteryx* danook Maibach, (1985) aan waarin deze auteur nog niet alle knopen doorhakt t.a.v. de soortstatus van diverse te onderscheiden vormen.

Hoewel deze tabel dus vrijwel alles wat een goede tabel moet hebben in zich heeft ga ik toch niet roepen dat iedereen hem snel moet kopen. Dit omdat er een Nederlandse vertaling van deze tabel komt. Hoe werkbaar deze wordt zal nog moeten blijken. De kwaliteit van een tabel wordt tenslotte mede bepaald door de herderheid en eenduidigheid van de geschreven tekst.

Ik wil besluiten met de opmerking dat het wachten nu alleen nog is op een tabel op dit niveau die alle soorten van Europa danwel van het westelijk palearctisch gebied behandelt.

Maibach, A. 1985. Révision systematique du genre *Calopteryx* Leach (*Odonata, Zygoptera*) pour l'Europe occidentale. I. Analyses biochimiques. Mitt. schweiz. ent. Ges. 58: 477-492.

Maibach, A. 1987. Révision systematique du genre *Calopteryx* (*Odonata, Zygoptera*) pour l'Europe occidentale. III. Révision systematique, étude bibliographique, désignation des types et clé de détermination. Odonatologica 16 : 145 - 175.

Rienk Geene, Madurastraat 106-3, 1094 GV Amsterdam